

KERİM: “SİYASİ OLARAK NEREDE NİHAYETE ERECEĞİ FARK ETMEKSİZİN KERKÜK’ÜN ÖZEL STATÜYE SAHİP OLMASI GEREKMEKTEDİR.”

Kerkük Valisi
Necmettin Kerim

Dr. Necmettin Kerim 1949 yılında Kerkük’te doğdu. Orta ve lise eğitimini Kerkük’te, tıp eğitimini de Musul Tıp Üniversitesi’nde tamamlamış ve Kürt Öğrenci Birliği’nin lideri olarak seçilmiştir. 1972 yılında Peşmerge gücüne katılmıştır. Dr. Kerim 1976 yılında ABD’ye gitmiştir. Nisan 1991’de ABD Dışişleri Bakanlığı tarafından resmi olarak kabul edilen ilk Kürt oldu. Dr. Kerim Washington Kürt Enstitüsü’nün kurucusu ve başkanıdır. Irak Ulusal Konseyi’ni kuran ve genel kurulunu seçen Viyana Konferansı’na katılmıştır. Aralık 2002’de Londra’da gerçekleşen Irak muhalefeti konferansına katılmış ve konferansta 65 üye ile izleme ve yönetim kurulu seçilmiştir. Şubat 2003’te Selahaddin’de gerçekleşen Irak muhalefetine izleme ve yürütme kurulu toplantısına katılmıştır. Dr. Kerim, Saddam Hüseyin’in Nisan 2003 yılında devrilmesinden hemen sonra Bağdat’ta gerçekleşen ilk konferansa katılanlardan biriydi. Dr. Kerim 2010 yılında Irak Parlamentosu’na seçilmiş ve daha sonra , 3 Nisan 2011’de şu an ki pozisyonu olan Kerkük Valiliği görevine getirilmiştir.

KERİM: “SİYASİ OLARAK NEREDE NİHAYETE ERECEĞİ FARK ETMEKSİZİN KERKÜK’ÜN ÖZEL STATÜYE SAHİP OLMASI GEREKMEKTEDİR.”

ORSAM: Gelişen siyasi durumu nasıl görüyorsunuz? Büyük grupların tatmin olmaması gerçeğine rağmen Irak’ta kurulan bir hükümet var ve günün sonunda bir şans elde ettiler. Peki, sizce durum nereye gidiyor? Siyasi oluşum sürecini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Necmettin Kerim: Irak hükümeti üç ana sorunla karşı karşıyadır. İlki Irak’ın geneline yayılan güvenlik sorunudur. Bildiğiniz gibi Irak topraklarının geniş bir kısmı bir terörist grubun kontrolü altındadır. Sonra ekonomik zorluklar bulunmaktadır. Irak kötü yönetim nedeniyle potansiyelinin çok altındadır. Ve tabii ki savaşın gerginliği tüm bu sorunları ortaya çıkarmıştır.

Irak’ın büyük bir bütçe açığı bulunmaktadır ve nakit para sıkıntısı çekilmektedir. Tüm bunların üzerinde, yerlerini terketmek zorunda kalmış ve tüm ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanması gereken yüzlerce mülteci var. Üçüncü sorun ise Bağdat ve Kürdistan Bölgesel Yönetimi (KBY) arasındaki ilişkilerdir. Hatta yeni hükümetin kurulmasıyla birlikte bu ilişkilerin onarılmasına yönelik umutlar bulunmaktaydı ama ne yazık ki şu ana kadar bu gerçekleşmedi. Hiçbir adım atılmadı; ne KBY’nin resmi heyeti Bağdat’a gitti ne de Bağdat’tan bir heyet Erbil’e geldi. Bakanların gelip gitmesine rağmen taraflar arasında resmi bir diyalog gerçekleşmemiştir. Güvenlik duru-

mu ile ilgili, bu büyük bir sorundur. Ülke tehdit altındadır. Ağustos ayında Kürdistan Bölgesi'nin başkenti bile tehlikeye girmiştir. IŞİD'in saldırıları en başlarda Bağdat'ı hedef almaktaydı. Ancak, ABD'nin Bağdat ve Erbil'i koruma konusunda kararlı olduğunu düşünüyorum. ABD koruma stratejisini IŞİD'in ilerlemesini durdurmak için Kerkük ve diğer bölgelere doğru genişletmiştir. Bununla birlikte önce IŞİD'in elinde olan Diyala ve Amirli, daha sonra Kerbala yolunda olan Curf El-Sakhar ile Kürdistan'ın kuzeyinde bulunan Zummar ve Mahmur'da durum tersine dönmüş, Mahmur ve Zummar'da kontrol peşmergeye geçmiştir. Ancak, sorunlar devam etmektedir. IŞİD'in bu bölgeleri kontrolü altına almasının ardındaki sebep, Irak'ın gerçek bir ordusunun olmayışdır. Irak, eğitilmiş, disiplinli ve donanımlı bir profesyonel orduya sahip değildir. Tüm bunların bugünkü duruma sebep olduğu kanısındayım. Ayrıca, siyasi bir anlaşmazlık da bulunmaktadır. Sünniler kendilerine iyi davranılmadığını ve az temsil edildiklerini hissetmişlerdir. Bence bu duruma daha derinden bakmak gerekmektedir. Tüm bunların sorumlusu, suçlusu merkezi hükümet değildir. Sünniler de tek bir sözcüleri, liderleri olmadığı için sorumluluk almak zorundadır. Mevcut IŞİD sorununu ortaya çıkaran temel nedenler bence bunlardır. IŞİD'in ilerleyişi, peşmergenin bile yeterli bir şekilde hazırlanmadığını göstermiştir. Savaşmak için gerekli olan eğitim ve silah konusunda eksiklerimiz vardır. Ülkenin korun-

ması için profesyonel bir ordunun nasıl kurulduğuna bakmaları gerekmektedir. Ardından ekonomik durum Irak'ın bu şekilde devam edemeyeceğini göstermektedir. Irak'ta sadece petrole dayalı bir ekonominin olması ülkedeki sorunları çözmeye yetmemektedir. Irak, gelirlerinin yaklaşık yüzde 75'ini maaşların ödenmesine ayırmaktadır. Bunun anlamı bu ödemeler karşılığında birşey alınmadığıdır. Ülkede önemli ölçüde yozlaşma ve yanlış idare bulunmaktadır. Örneğin petrol sektöründe yabancı yatırımlar yeterince teşvik edilmemektedir. 2003'ten bugüne kadar geçen süre içinde tek bir rafineri bile inşa edilmemiştir. Bu da bizi yetkin bir hükümete sahip olmamıza getirmektedir. Hala yeni hükümetin kuruluş şekli itibariyle bu sorunları çözebileceğine emin değilim. Çünkü her şeyden önce hükümette bulunan eski Sünni, Şii ve Kürt gruplar yeni hükümette de bulunuyor. Yetkin teknokrat bir hükümetimiz hala yok. Partinin gönderdiği herkesi kabul ediyorlar. Haydar El-Abadi'nin bakan seçme gibi bir yetkisinin olmadığını, ona isimlerin verildiğini düşünüyorum. Bu nedenle durumun nasıl daha iyiye gideceğini bilmiyorum. Maliki'den kurtulmak gerekiyordu, ancak şu an için Maliki dışında değişen başka bir şey yok. Tüm sorumluluğu ona yüklemek bence doğru değil. Hatalar yapmıştır; fakat bu hükümet gerçek sorunlar ile karşı karşıyadır. Sonra, daha önce de belirttiğim gibi pek de değişmeyen KBY ve Bağdat ilişkileri bulunmaktadır. Petrol sorunu, Peş-

IŞİD'in bölgeleri kontrolü altına almasının ardındaki sebep, Irak'ın gerçek bir ordusunun olmayışdır. Irak, eğitilmiş, disiplinli ve donanımlı bir profesyonel orduya sahip değildir. Ayrıca, siyasi bir anlaşmazlık da bulunmaktadır.

mergenin masraflarının ödenmesi, petrolün kimin tarafından ve nasıl ihraç edileceği iki tarafı bölmektedir. Yeni bir mesele olarak Kerkük’teki petrol sahası sorunu bir anlaşmazlığa dönüşmüştür. Bağdat ve Erbil arasındaki Kerkük konusundaki anlaşmazlık IŞİD’in ortaya çıkmasından önceki döneme nazaran bugün daha belirgin hale gelmiştir.

Son üç ay için neler düşünüyorsunuz?

Her şeyden önce böyle şeyler için bir takvim koymak ve bunu bu şekilde ilan etmek için oldukça erken olduğunu düşünüyorum. Öncelikle, Kürt bakanlar hükümetin kurulmasının ardından geçen iki ay boyunca çalışmalara katılmadılar.

KBY ile Bağdat arasındaki bölünmelerin derinleşmesi konusunda çok iyi bir noktaya değindiniz. Bu kısmen Kürdistan Bölgesinin yeni zorluklarla karşı karşıya kalmasından kaynaklanmaktadır. Acaba mülteci sorunu gibi yeni zorluklar konusunda daha ayrıntılı bir değerlendirme yapmanız mümkün müdür?

Duhok, Erbil ve Süleymaniye’de muhtemelen yarım milyona yakın mülteci bulunmaktadır. Biz de Kerkük olarak Yaklaşık 50 bin civarında bir mülteciye ev sahipliği yapıyoruz. Haziran’dan önce Kerkük petrol sahaları sorunu yoktu. Bu şimdi ortaya çıktı. Elbetteki KBY mülteciler konusunda büyük bir baskı altındadır. Çünkü Türkiye de dahil olmak üzere uluslararası toplumdan alınan yardımlara

rağmen, destek yeterli değildir. Öte yandan peşmerge güçlerinin giderlerinin karşılanması ve eğitimlerinin kimler tarafından verileceği sorunu bulunmaktadır. Tüm dünyanın yardım ettiğine yönelik bir söylem bulunmakla beraber gerçekte alınan silahlar iyi, fakat sayıca azdır. Diğer taraftan askeri eğitim verilmekte, fakat eğitimcileri sayısı da yeterli değildir. Yani pek çok sorun var.

Ayrıca Kürtler arası sorunlar olduğu gündeme getirilmektedir. Çeşitli Kürt partileri var. Bir yandan IŞİD tehdidi bu farklı grupları birleştiriyor ama ayrılıklar olduğunu da biliyoruz. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu durum demokratik bir yerde çok normal ve Kürdistan tüm eksiklikleri ile kesinlikle demokratik. Farklı şeyler için yarışan partiler var. Örneğin sizin ülkenizde her türlü şey için AK Parti’yi eleştiren CHP ve MHP var. AK Parti, hükümeti kontrol ediyor. Ben bu durumun sıradışı olmadığını düşünüyorum. Ama IŞİD tehdidinin ortaya çıkmasıyla birlikte, milliyetçi bir yaklaşımla ve bölgenin savunulması hissiyatıyla farklı grupların bir araya geldiğini düşünüyorum.

Peşmerge sorununa ilişkin herhangi pratik bir çözüm ortaya kondu mu?

Daha önce bahsettiğim gibi, sadece Kürdistan’da değil tüm Irak’ta profesyonel ordunun nasıl kurulacağı sorununa bakılacağını

umuyoruz. Bunu yapmanın yolunun ise siyasi partilerin askeri kontrolü ellerinden bırakmalarından geçtiğini düşünüyorum. Askeri yapı, profesyonel bir liderlik tarafından kontrol edilmelidir. Bu noktada önemli mesele ise şudur: Irak gibi bir ülke ya da Kürdistan Bölgesi ABD gibi bir gönüllü orduya sahip olabilir mi? Hayır. Belki Türkiye ve diğer ülkelerde uygulandığı gibi herkesin görev yapmak zorunda olduğu zorunlu askerlik seçeneği düşünülebilir. Bu orduya benim ya da bir partinin kendi destekçilerini getirmesinin yerine herkesin hizmet edeceği bir oluşum gerekir. Kürtler, Araplar, Türkmenler, KDP, Gorran fark etmeden herkesin hizmet ettiği bir ordu. Şimdi Gorran kendilerinin peşmerge kuvvetinin olmadığını iddia etmektedir. Ancak bu iddia doğru değildir. Çünkü çoğu Gorran üyesi esasında KYB'lidir. Yani peşmerge içinde pek çok üyesi bulunmaktadır. Ama bu yanlışır. Siyasi partilere bağlı olarak bir ordu kurulamaz.

Sizce profesyonel bir ordu yaratma projesi nasıl ilerliyor?

Kürdistan Bölgesi'ndeki Sincar, Zummar ve diğer yerlerin IŞİD tarafından işgal edilmesinin bu konudaki ihtiyaç hakkında farkındalık oluşmasına neden olduğunu düşünüyorum.

Türkiye'de zaman zaman merkezi hükümet ile bütçe krizi yaşandığına ve Bağdat'tın gelirleri durdurmasının KBY üzerinde baskı yarattığına ilişkin bir görüş bulunmaktadır. Fakat aynı

zamanda KBY'nin iyi bir yönetime de ihtiyacı var. Bu da sorunun önemli bir parçası ve tartışılması gerekmektedir. Sadece Bağdat'a para akışını durdurduğu için sorumluluk yüklenmemeli, ayrıca KBY'nin kendi sorunları da tartışılmalıdır. Siz bu önerme hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bence Bağdat maaşların ödenmemesi hususunda kesinlikle hatalıdır. Bu durumun siyasi farklılıklar ve petrolün nasıl ihraç edileceği konularıyla hiçbir alakası yoktur. Ocak ayından bu yana, sanırım bir ay dışında, KBY'de maaşlar Bağdat tarafından karşılanmamaktadır. Fakat KBY içinde iyi yönetim sorunu var mıdır? Tabi ki vardır. KBY içinde yolsuzluk da bulunmaktadır, iyi yönetim zafiyeti de yaşanmaktadır. Bazen para kamu kurumları yerine özel kurumlar tarafından kullanılmaktadır. Ancak Bağdat'ın iyi niyet gösterebileceğine inanıyorum. Kürdistan'a bir ya da iki ay maaş göndermek, bu diyalog için kapıyı açabilir.

Geçtiğimiz günlerde Erbil'de gözlem yapma imkanı yakaladık. İzlenim Bağdat'ın parasının tükendiği yönündeydi. Bu sorunu çözmek ve para göndermek isteseler bile yanlış politikalar yüzünden geriye pek bir şey kalmayacak.

Bağdat'ın parasının olmaması ya da büyük bir yerde milyarlarca dolarının olması ve bu paranın da harcanarak bitmesi gibi bir durum söz değildir. Bağdat petrolden her ay 7 milyar dolarlık bir gelir elde etmektedir. Yani sürekli gelen bir

Yeni bir mesele olarak Kerkük'teki petrol sahası sorunu bir anlaşmazlığa dönüşmüştür. Bağdat ve Erbil arasındaki Kerkük konusundaki anlaşmazlık IŞİD'in ortaya çıkmasından önceki döneme nazaran bugün daha belirgin hale gelmiştir.

para var. Sonuç itibari ile bu saçmalık. Bağdat kolayca bir ya da iki ay maaş gönderebilir ve bu adım da çözümler aramaya başlaması için müzakere kapısını açacaktır.

Gazetelerde Kerkük’te Haras Watani yani Ulusal Muhafız Birliklerine ihtiyaç olmadığına dair görüşleriniz vardı. Bu konudaki düşüncelerinizi öğrenebilir miyiz?

Her şeyden önce Kerkük Irak’taki diğer bölgeler gibi değildir. Anayasanın 140. Maddesine belirlenen özel bir statüsü bulunmaktadır. Anbar, Erbil ve Tikrit ya da Kerbela ve Necef için Ulusal Muhafız Birlikleri uygun olabilir. Çünkü bu bölgelerde çoğunluk olarak Sünni ve Şii Araplar yaşamaktadır. Kerkük’te ise farklı topluluklar, mezhepler, dinler yaşamaktadır. Ayrıca Irak’ta Ulusal Muhafız Birlikleri fikrinin savunmadan so-

rumlu üst düzey görevlilerce bile yanlış anlaşıldığını düşünüyorum. Musul, Tikrit, Felluce ve Havice gibi yerlerin özgürleştirilmesinde ihtiyaç duyulan askeri bir birlik değildir. Savunma departmanına bağlı organize bir orduya ihtiyaç vardır. ABD’deki Ulusal Muhafızlar yıl içinde sadece bir ay aktif görevde olan bir kurumdur. Bu duruma aşina mısınız bilmiyorum ama ABD’deki Ulusal Muhafızlar içerisinde görev yapanlar, görev süreleri dışında kalan 11 ayda barmenlik, postacılık ya da öğretim görevliliği gibi işler yapmaktadır. Çünkü bu iş çocukları için öğrenci kredisi ya da ev için iyi oranda ipotek alabilmeleri gibi ekstra faydalar sağlamaktadır. Acil ihtiyaçları olduğunda devlet başkanı veya hükümet bunları kullanabilir.

Bu Ulusal Muhafız Birliklerinden mi bahsediyorlar?

Hayır, bu gerçek bir ordu ve işini bitirdikten sonra ödeme bekliyor. Yani bu bir ordu oluşturmaya benziyor. Ayrıca Kerkük özel bir statüye sahip ve bu nedenle de Bağdat'ta alınan kararlar Kerkük'te yaşayan halkın ve temsilcilerinin fikirleri alınmadan Kerkük'e uygulanamaz.

Bazı Türkmen ve Araplar Kerkük'ün durumu hakkında endişelere sahipler. Özellikle Türkmenler güvenlik konusunda endişe duymaktalar ve kendileri için güvenlik sağlanmasını istiyorlar. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

Türkmenlerin de bu kentte Kürtler ve Araplar kadar iyi korunduğunu düşünüyorum. Kürtler nasıl bir koruma alıyorsa, Türkmenler ve Araplar da aynısını alıyor. Bir zamanlar Kerkük şehir merkezi peşmergenin kontrolü altındaydı ve şimdi ise polisin koruması altındalar. Türkmenlerin çoğu şehrin neresinde yaşıyor? Türkmenlerin yüzde 85-90'ı Kerkük şehrinin içinde yaşıyor. Şehirde kim var? Polis. Polis gücü nasıl oluşur? Üçte biri Kürtlerden, üçte biri Araplardan ve üçte biri Türkmlerden.

Ancak Kerkük'te Kürt partilere bağlı asayiş de var.

Evet, var ve biz her zaman Türkmen kardeşlerimize asayiş içinde hizmet edebileceklerini söylüyoruz. Çünkü asayiş bir toplum örgütüdür ve KBY'ye aittir. Hükümet düzenlemeleri ve kontrolü dışında her güce karşıyız. Türkmen arkadaşlarımız ile bu konuda ko-

nuştuk ve onlar da bu hususta bizimle hemfikir. Ancak Türkmenler de peşmerge olabilirler. Peşmerge güçlerine katılabilirler. Kimse buna karşı değil. Hatta Araplar da yapabilir. Aynı koruma herkes için geçerlidir. Kürtlerin ayrı koruma alması ve Türkmenlerin hiçbir şey almaması gibi bir durum söz konusu değil. Herkes için aynıdır.

Bu konuda insanların çoğu mutlu mu?

Doğru, bu husustan memnunnlar. Şöhret ve kamuoyunun dikkatini çekmek uğruna gerçeklerden uzaklaşan ve büyük demeçler veren bazı insanların sözlerine kulak asmayın. Türkmenler ile her gün irtibat halindeyim. Ofisimde benim için çalışan pek çok Türkmen var ve elde ettikleri koruma konusunda oldukça mutlular. Kerkük 2003 yılından beri hiç bu kadar güvenli olmamıştı.

Kerkük'ün geleceği hakkında ne düşünüyorsunuz?

Bu konuda ne yapılması gerektiğini açıklayan Anayasa'nın 140. Maddesi var. Siyasi olarak nereden nihayete ereceği fark etmeksizin Kerkük'ün özel statüye sahip olması gerekmektedir. Örneğin, eğer bir referandum gerçekleşir ve insanlar Kürdistan Bölgesi'ne katılma yönünde oy kullanırlarsa Kerkük, Erbil ya da Duhok gibi olamaz. Çünkü Kerkük farklıdır. Kerkük'te, Kürtler ve Türkmenler ile birlikte Araplar da yaşamaktadır. Bu insanların temsil edilmesi ve haklarının korunması gerekir.

Kerkük özel bir statüye sahip ve bu nedenle de Bağdat'ta alınan kararlar Kerkük'te yaşayan halkın ve temsilcilerinin fikirleri alınmadan Kerkük'e uygulanamaz.

KBY içinde özel statüye sahip bir Kerkük’ten mi bahsediyorsunuz yoksa tamamen ayrı bir Kerkük’ten mi?

Kerkük halkı hangi kararı verirse o olur. Anayasanın 140. Maddesi bu hususu düzenliyor ve bu durum da Kerkük halkına bağlıdır. Kimse Kerkük’e bir şeyi zorla kabul ettiremez. Kürtler, Türkmenler ve Araplar olmak üzere Kerkük halkının rızası olmak zorundadır.

Ancak, nüfus sayımı gibi özel statü kurulması çözümünü engelleyen bazı pratik sorunlar bulunmaktadır.

Ben bu yüzden Kürtler’in Kerkük’ün Kürdistan Bölgesi’nin bir parçası olmasını istediğini iddia ediyorum. Fakat diğer seçeneklerin de gözden geçirilmesi gerekiyor. Nüfusunun çoğunluğunun Türk olduğu pek çok ülke var ancak bun-

ların hepsi Türkiye’nin bir parçası değildir. Azerbaycan’da da Türkler var. Farklı şeyler olabilir. Tarihsel olarak aynı şekilde adlandırılan bir bölge olabilir, fakat aynı organ tarafından yönetilme zorunluluğu yok. Kerkük’ün Kürdistan Bölgesinin bir parçası olmasını isteyen Kürtler için öyle düşünüyorum. Kürdistan Bölgesi’ne katılıp katılmama konusunda herhangi bir oy-lama yapılmadan önce Kürdistan Meclisi’nin Arap ve Türkmenler ile bir araya gelip bu hususu görüşmesi gerekir. Eğer Arap ve Türkmenlerin Kürdistan’a dahil olmak için oy kullanmaları konusunda hem-fikir olursak, daha sonra hususa ilişkin bir pozisyon belirlenir. Bunun ardından birleşme gerçekleşir. Ya Kürdistan başkanlığı, bakanlar konseyi ve parlamentoda temsil edilirler ya da kendine has bir özel bir idare şekli tatbik edilir. Eğer

bu şekilde yapılır ve Kerkük halkına sunulursa, pek çok Türkmen ve Arap'ın olumlu oy kullanacağını düşünüyorum. Kürtler için de yüzde 50.1'e karşı 49.9'dan ziyade yüzde 65 ya da yüzde 70 oranında oy almak daha iyi olacaktır. Çünkü böyle bir oy oranı meşruiyet sağlayacak ve daha demokratik olacaktır. Yoksa sadece Kürtlerin destekleyeceği bir seçeneği öne sürmenin faydalı olacağına şahsen inanmıyorum. Çoğunluğu sağlasak bile daha sonrasında sorunlarla karşılaşırız.

30 Nisan 2014 seçimlerinde ORSAM olarak Kerkük'te uluslararası seçim gözlemciliği misyonunu yerine getirdik. Seçim sonuçları gösterdi ki size her kesimde oy veren insanlar var.

Kesinlikle. Söylemek istediğim de bu. Bildiğiniz gibi ortalama bir Türkmen ya da Arap lider benim ne söylediğimi, ne söylemem gerektiğini ya da başka Türkmen veya Arap liderin ne söylediğini umursamaz. Önemsedikleri onlara nasıl davrandığımızdır. Onlara ne veriyorsunuz? Eğer onlara saygı duyuyor, ayrımcılık yapmıyorsanız, böyle bir rejim altında yaşamak isteyeceklerini düşünüyorum. Kürdistan bunu sağlayabilir, ben bunu kabul edeceklerinden eminim. Eğer Kürdistan bunu sağlayamazsa, sadece Türkmenler ve Araplar değil, Kürtler de bunu reddedecektir.

Kürtler arası ayrışmayı Kerkük'te de gözlemlemek mümkün. Bildiğiniz üzere Kerkük KYB'nin etki sahası içerisindedir. Bu du-

rum devam edecek mi?

Bildiğiniz üzere bunu seçimler gösterecek. Bu seçimlerde 6 sandalye kazandık. Daha önceki seçimlerde ise 5 sandalye kazanmıştık.

Bu süreci devam ettirebilecek misiniz?

Sadece devam ettirmekle kalmayacağımızı, ayrıca yükselteceğimizi düşünüyorum. Ama bu dönemde iyi bir iş çıkaramazsak bu olmayabilir. Birkaç seçim art arda AK Parti iktidar oldu, açıkça insanlar CHP ve MHP'de göremedikleri uygulamaları AK Parti'de gördü. Bu yüzden AK Parti iktidarı devam etti. Bu Kerkük için de geçerlidir.

Vali olarak kalkınma konusunda geleceğe yönelik öncelikleriniz nelerdir?

Gerçekten tarım sektörüne daha fazla ilgi göstermemiz gerekiyor. Otoban ve yollarımızı geliştirmemiz, Kerkük'e büyük bir rafineri inşa etmemiz önemli. Ayrıca petrol ve diğer kaynakla dahil olmak üzere Kerkük'ün kaynaklarını yatırımcılara daha iyi tanıtmamız gerekmektedir. KBY'nin yaptığı gibi bizim de aynı şeyleri yapma hakkımız bulunuyor. Irak Anayasası Kürdistan Bölgesi'nin yanı sıra Kerkük'e ve tüm vilayetlere bu hakkı tanımaktadır.

İŞİD olayları yaşanmadan önce Musul da benzer adımları atmıştı. Aynı yoldan gitmeye kararlı mısınız?

Musul kendi içinde pek çok sorunla yüzleşmekteydi. Daha iyi

Kerkük için sadece Kürtlerin destekleyeceği bir seçeneği öne sürmenin faydalı olacağına şahsen inanmıyorum.

şeyler başaracağımıza inanıyorum. Kerkük’te uzlaşmanın olduğu bir çözüm bulacağız.

Petrol bölgelerine ilişkin mevcut durumu değerlendirmeniz mümkün müdür? Bu bölgeleri kimler kontrol ediyor? Yerel güçler ne kadar bir alanı kontrol ediyor? IŞİD tarafından kontrol edilen petrol bölgesi var mı?

Kerkük etrafında bulunan petrol alanlarının hiç biri IŞİD tarafından kontrol edilmiyor. Bu petrol bölgeleri kısmen KBY kısmen de Kuzey Petrol Şirketi tarafından kontrol ediliyor. Bu sorunun ise Bağdat ve bizim aramızda çözüleceğini düşünüyorum.

Türk mevkidaşlarınız ile bu sorun üzerine görüşmeler yapıyor musunuz?

Evet, bu husus hakkında her iki

taraf ile de görüşmeler yapmaktayım.

Sizce yakın bir zamanda herhangi bir olumlu gelişme yaşanacak mı?

Yakın bir zamanda olumlu gelişmeler olacağını düşünüyorum. Çünkü başka bir seçenek yok.

Türkiye, uzun bir zaman boyunca Kürtler tarafından şehrin statüsüne dair sorunun çözümünde bir engel olarak görülmekteydi. Türkiye tarafından herhangi yapıcı bir yaklaşım görüyor musunuz?

Bence Türkiye, Kerkük halkı ne istiyorsa, neyi tercih ediyorsa onu istiyor ve bence bu en iyi yaklaşımdır.

Çok teşekkür ederiz.

ORSAM, Ortadoğu konusunda faaliyet gösteren tarafsız bir düşünce kuruluşudur. ORSAM Ortadoğu ile ilgili bilgi kaynaklarını çeşitlendirmeyi ve bölge uzmanlarının düşüncelerini Türk akademik ve siyasi çevrelere doğrudan yansıtılabilmeyi hedeflemektedir. Bu amaçlar doğrultusunda ORSAM, Ortadoğu ülkelerindeki devlet adamlarının, bürokratların, akademisyenlerin, stratejistlerin, gazetecilerin, işadamlarının ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin Türkiye’de konuk edilmesini kolaylaştırarak, yerel perspektiflerin güçlü yayın yelpazesıyla gerek Türkiye gerek dünya kamuoyuyla paylaşılmasını sağlamaktadır. ORSAM yayın yelpazesi içinde kitap, rapor, bülten, politika notu, konferans tutanağı ve ORSAM dergileri *Ortadoğu Analiz* ve *Ortadoğu Etütleri* bulunmaktadır.

© Bu metnin içeriğinin telif hakları ORSAM’a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar ve yararlanma dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu raporda yer alan değerlendirmeler yazarına aittir. ORSAM’ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM)

Süleyman Nazif Sokak No: 12-B Çankaya / Ankara

Tel: 0 (312) 430 26 09 Fax: 0 (312) 430 39 48

www.orsam.org.tr